

Előterjesztés
a Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft. részvételével benyújtott,
megvalósuló nemzetközi projektekről és egyéb nemzetközi
tevékenységekről

Nemzetközi projektek

A Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft. 2019. évben az alábbi nemzetközi projektekből vett részt.

CULTURECOVERY – A kulturális örökség eszmei értékének megőrzése és helyreállítása Közép-Európában öko-múzeumokon keresztül (Central Europe Program)

Közép-Európa nagyon gazdag természeti és kulturális örökséggel rendelkezik, amelyek fontos szerepet játszanak a gazdasági növekedés fellendülésében és a társadalmi kohézió alakításában. A kulturális örökség tekintetében a tág értelemben vett tárgyi és szellemi örökség nagy lehetőséget jelent a növekedés, az innováció terén a helyi közösségek számára elsősorban az alulról jövő építkezés vonatkozásában.

A kulturális gazdagság fontos része a szellemi kulturális örökség, amely a hagyományokat, ősi mesterségeket, az identitást és egyéb helyi sajátosságokat foglalja magában. A projekt olyan úgynevezett ökomúzeumokra összpontosít, amelyek magukban hordozzák a lehetőséget a kulturális örökség eszmei értékének megőrzéséhez.

A CULTURECOVERY projekt 2017. júliusában indult el, melynek vezetőpartnere az olaszországi Cervia Önkormányzata. 2018. évben a partner országok területén 3-3 műhelyfoglalkozás, konferencia valósult meg az ökomúzeumok fejlesztésével, kialakításával kapcsolatban. Elkészült az ökomúzeumok kezelési koncepciójának meghatározása a szellemi kulturális örökség fenntartásához, helyreállításához, valamint fenntartható és felelősségteljes használatához.

A 2019. évben kidolgozásra került egy cselekvési terv, amelynek célja a szellemi kulturális örökségen keresztül gazdasági erőforrások növekedésének elősegítése, miközben tiszteletben tartják a környezetet és más erőforrásokat, és új munkahelyeket teremtenek. Továbbá áprilisban a Balaton Régió adott otthont a 4. projekt koordinációs találkozónak és tanulmányút lebonyolításának.

A projekt keretében 2019. április-június közötti időszakban lehetőséget biztosítottunk a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetben élő és tanuló általános iskolás gyermekek szellemi kulturális örökség és természeti értékek védelmével kapcsolatos ismereteinek a bővítésére részben ismeretterjesztő foglalkozás keretében, részben szakvezetéssel egybekötött kirándulások megvalósításával. Az ismeretterjesztő foglalkozáson való részvétel egyik feltétele volt az úgynevezett „CulturVideo” nemzetközi versenyre való nevezés (max. 3 perces kisfilm készítésével). Összesen 7 általános iskola jelentkezett a foglalkozásra (Balatonkenese, Balatonfüred, Révfülöp, Nemesgulács, Zalacsány, Csapi és Balatonfenyves) közel 300 diák részvételével. A balatoni iskolások 8 kisfilmet készítettek a nemzetközi versenyre (projekt szinten 47 videó készült) és a Balatonfüredi Radnóti Miklós Általános Iskola tanulói által, térségi értékek témakörben készített kisfilmje nyerte el az első helyezést (Balatonfüredi Savanyúvíz címmel), továbbá a legtöbb szavazatot is az általuk készített film kapta. A természeti érték témakörben a Balatonkenesei Pilinszky János Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola tanulói által készített kisfilm (Tátorján) érte el a legtöbb szavazatot.

Ezen kívül a projekt keretében 2019. májusban egy konferenciával egybekötött képzésre is sor került, amelynek célja volt, hogy a résztvevők új ismeretekkel gazdagodjanak, tájékoztatást kapjanak a tervezett Balatoni ökomúzeum szerepéről, fejlesztési stratégiájáról, valamint a fenntartható mikrorégiókról, a nemzeti parkok szerepéről, a Balaton vízszintingadozásai és a klímaváltozás hatásairól, továbbá az ökomúzeumok és tájopszervatóriumok gazdasági jelentőségéről, a szellemi kulturális örökség megőrzéséről.

Ez év őszén az úgynevezett pilot tevékenységek megvalósítására is sor került – különböző tananyagok, e-learning oktatási anyagok kifejlesztésével (borgasztrónómia, borturizmus, természet megőrzés, gyógynövény hasznosítás témakörben).

DESTI-SMART - Fenntartható, hatékony turizmus megvalósítása - alacsony szén-dioxid kibocsátású innovatív közlekedési módok figyelembe vételével a fenntartható mobilitás és felelősségteljes utazás érdekében (Interreg Europe Program)

A fenntartható mobilitás, az elérhetőség és felelősségteljes utazás, az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaság különös figyelmet igényel az Európai Unióban. Ez egy olyan közös kihívás, amivel az állami regionális / helyi és közlekedési hatóságok, társaságok egyre inkább szembesülnek, különösen a népszerű turisztikai üdülőterületeken, ahol jelentős a forgalom az egyes úti célok irányába. A széndioxid kibocsátás csökkentése elsődleges prioritás napjainkban. Ennek ellenére nagyon alacsony szintű az együttműködés ezen a területen, valamint mélyen elmaradott az elektromos közlekedés fejlettsége. Olyan intézkedésekre van szükség, amelyek az egyes országok legjobb gyakorlatait alkalmazzák politikai eszközök, cselekvési tervek javítása terén az interregionális együttműködés keretében. Az elektromos közlekedés fejlesztésével jelentősen csökkenthető a széndioxid kibocsátás, valamint hatékonyan javíthatók az üdülőterületek lég- és zajszennyezettségi mutatói.

A projekt átfogó célja az EU üdülőterületein a közlekedési és turisztikai politikák fejlesztése, kiemelt figyelemmel a fenntartható mobilitás, a hozzáférhetőség és a felelősségteljes utazással kapcsolatos stratégiák integrálására.

A DESTI-SMART projekt 2018. júniusában indult el, a projekt vezetője a görögországi Metropolitan Fejlesztési Ügynökség Thessaloniki. A projekt szakmai tevékenysége a 2019. évben kezdődött el. Az első tematikus rendezvényre 2019. március végén került sor Hastingsben egy angliai tengerparti városban, ahol 10 európai partner szervezet vett részt.

A Föld Napja alkalmából a DESTI-SMART projekt célkitűzéseivel összhangban egy rendezvényre került sor április 25-én Siófokon 51 fő részvételével. A rendezvény célja volt, hogy a résztvevők új ismeretekkel gazdagodjanak, tájékoztatást kapjanak a környezetbarát közlekedési lehetőségekről, alacsony szén-dioxid kibocsátású innovatív közlekedési módokról, más térségekben a fenntartható turizmus jegyében megvalósult jó gyakorlatokról, tapasztalatokról.

Továbbá a 2019. május 21-i BFT ülésen a 8. napirend keretében tájékoztató került megtartásra a projekt céljaival, tevékenységeivel kapcsolatban, ahol az Innovációs és Technológiai Minisztérium fenntarthatóságért felelős államtitkára is hozzászólt elektromobilitás témakörben.

A „Közös módszertan kidolgozása utazási magatartás kutatására, a fenntartható alacsony széndioxid-kibocsátású és felelősségteljes utazási megoldásokra” elnevezésű projekt tevékenység keretében 2019. július végén elkezdődött az állandó lakosok és az itt tartózkodó vendégek / turisták utazási magatartásának kutatása (500-500 db) kérdőíves lekérdés megvalósításával. A kutatás októberben zárult, jelenleg a Bournemouthi Egyetem szakemberei dolgozzák fel és értékelik az eredményeket.

Ezen kívül a 2019. november 13-i Közbiztonsági Tanácsadó testület ülésén is tájékoztató került megtartásra a projekt céljáról, tartalmáról és lebonyolításáról. A Balaton térségében a közlekedési rendszer fejlesztésénél fontos szempont a környezetbarát megoldások alkalmazásának előtérbe helyezése ezért a projekten belül Fenntartható Térségi Mobilitási Terv fog készülni.

Inspiring for Biodiversity - Biológiai sokféleség ösztönzése (ERASMUS+ Program)

Az emberi élet minden mozzanatát a Föld élővilágának sokszínűsége táplálja, a biológiai sokféleség a legértékesebb természeti kincs. Minden emberi tevékenység, amely a biológiai sokféleség csökkenését okozza egyben az élet alapjait meríti ki, csökkenti a rendelkezésre álló erőforrásokat. A minket körülvevő természeti környezet gazdagsága nagymértékben meghatározza az életminőséget, hiszen az élhető környezet alapfeltétele a kiegyensúlyozott, alkotni képes és felelősen gondolkodó embernek. A megőrzött természeti értékek és a hozzájuk kapcsolódó tudás, helyi ismeret gazdasági és szellemi erőforrás is. Ezen erőforrások és az általuk biztosított életminőség megőrzése, védelme tekintetében döntő szerepük van az önkormányzatoknak és a helyi együttműködéseknek. A Természetvédelmi Világszövetség (IUCN) megállapítása szerint 12259 fajt fenyeget a kihalás, a mezőgazdasági termények 75%-a elveszett. A projekt célja a szemléletformálás a biológiai sokféleséggel kapcsolatban Európa országaiban. A specifikus képzések megszervezése hozzájárul a lakosság, civilek, fejlesztésben érdekelt szervezetek számára a biológiai sokféleség megőrzésének megértéséhez, és annak védelméhez.

A projekt megvalósításában 6 ország (Ausztria, Észtország, Magyarország, Lengyelország, Németország, Szlovákia) 6 szervezete vesz részt. A projekt vezetője a németországi Global Nature Fund (Globális Természetvédelmi Alapítvány).

A Balatoni Integrációs Kft. a projekt keretein belül közreműködik a projekteredmények széles körben történő elterjesztésében, elsősorban szemléletformáló képzések, workshopok szervezése, előadások tartása, tájékoztató kiadványok segítségével.

A projekt 2019. szeptemberben indult el.

Lakes without Limits - Tavak határok nélkül (ERSAMUS+ Program)

A „Tavak határok nélkül: A környezeti neveléshez és természeti élményekhez való hozzáférés biztosítása a fogyatékossgal élő emberek számára” elnevezésű projekt célja elősegíteni, hogy a természet mindenki számára élmény lehessen. A projekt két fontos kérdésre keresi választ. Egyrészt, hogyan lehet a szervezett túrákat javítani, hogy azokon a fogyatékossgal élő emberek is részt vehessenek? Másrészt, az egyéni kirándulások kapcsán hogyan lehet a tanösvényeket, túraútvonalakat átalakítani a fogyatékossgal élő emberek hozzáférhetőségének biztosítása érdekében? A projekt ajánlásokat fogalmaz meg a tanösvények, túraútvonalak és látogatóközpontok akadálymentesítésének elősegítése érdekében és ehhez kapcsolódóan jó példákat mutat be Németország, Ausztria, Lengyelország és Magyarország területéről.

A projekt 2018 októberében indult és 2021 márciusában zárul le. 2019-ben a fő feladat a szervezett túrák akadálymentes átalakítását elősegítő útmutató elkészítése volt, melyben bemutatásra kerültek a különböző fogyatékossgal élő csoportok (látáskárosultak, halláskárosultak, mozgássérültek, tanulási nehézséggel küzdők), valamint a főbb nehézségek, akadályok melyekkel szembesülnek, ha kirándulni mennek a természetbe. Az útmutató célja, hogy segítséget nyújtson a túrák, szabadtéri rendezvények szervezőinek, hogy áthidalják ezeket a nehézségeket, és megkönnyítsék, élvezhetővé tegyék a természeti élmények

megismerését a fogyatékkal élők számára. Ebben az évben megkezdődött továbbá a túraútvonalak akadálymentes átalakítását segítő önellenőrző eszköz (mátrix) kidolgozása, mely várhatóan jövő tavasszal kerül véglegesítésre. A Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft. a fizikai akadályok megszüntetését elősegítő útmutató elkészítését koordinálja. Az útmutató szerkezeti felépítése már meghatározásra került. Az útmutató részletes kidolgozása jövő év első felében valósul meg.

SUMCULA - A kulturális táj fenntartható kezelése (ERASMUS Program)

A kulturális tájképeket sok szempontból lehet megközelíteni: mezőgazdasági táj, ipari táj, városkép, és még több további nézőpont lehetséges. Amiben az előzőek megegyeznek, az az anyagi és immateriális ember interakciók következményei a tájjal. Hagyományos védelmi szempontból a megőrzés iránti igény mindig is erősen érezhető, ugyanakkor a kulturális tájképek folyamatosan változnak, és fejlesztésre szorulnak a mai társadalom igényeinek kielégítésére.

A projekt a partnerek tapasztalataira és kompetenciáira épít, és arra keresi a választ, hogy:

- hogyan lehet modelleket kidolgozni a táj anyagi és immateriális tulajdonságainak azonosítására, leírására és értelmezésére;
- hogyan lehet kidolgozni az értékelési, megőrzési és fejlesztési stratégiákat;
- hogyan lehet a helyi gazdaságokat és a fenntartható turizmust fejleszteni az azonosított tulajdonságokra és a táj tulajdonságaira építve.

A projekt célja, hogy számos esettanulmány segítségével megközelíti ezeket a kérdéseket, valamint kifejleszt egy egyetemi képzési anyagot az adott témában.

A projekt 2017 októberében indult. A 2019-es évben az összegyűjtött esettanulmányok és jógyakorlatokat elemzése zajlik, és az ezekben fellelhető témák tananyagba történő beépíthetőségének vizsgálata. A tananyagok kidolgozása és a nem-formális képzések fejlesztését célzó nemzetközi hálózat létrehozása folyamatban van.

HORECA – Az Idegenforgalomban érintett oktatók képzése (ERASMUS Program)

A HORECA projekt célja a vendéglátáshoz kapcsolható képesítések korszerűsítése és adaptálása a piaci igényekhez, kreatív és vállalkozói hozzáállás kialakítása a társadalomban, valamint az egész életen át tartó tanulás tudatossága hangsúlyozása a szakoktatásban, beleértve az egész HORECA iparágat is. A HORECA-iparban (Hotel-Restaurant-Cafe) dolgozó oktatók magasabb szintű képzettségének hatása lesz a nemzetközi környezet egész szektorának működésére és fejlődésére. A projekt kedvezményezett csoportjai a képzők (trénerek), szakoktatók, a szakemberképzésben aktívan résztvevő szervezetek, vállalatok. A projekt három szakaszban valósul meg:

- Kutatás az oktatók és képzők kompetenciák hiánya témában a HORECA szektorban
- A képző kompetenciaszintek szabványainak fejlesztése a HORECA-iparban az oktatási platform előkészítésével.
- Validáció - a kidolgozott megoldások tesztelése, érvényesítése a nemzetközi előírásoknak megfelelően.

A projekt további fontos célja a HORECA-iparban működő hivatásos képzők képesítésének leírására vonatkozó szabvány kidolgozása és egy átfogó képzési program kifejlesztése a képzők számára.

A projektben készült anyagok:

- Képzők képzése elmélet, 1-2-3-4-5-6 Modulok, lengyel, angol, magyar nyelveken (bárpincérek, séfek, felszolgálók elméleti képzéséhez készült tananyagok)
- Képzők képzése gyakorlat, 1-2-3-4-5-6 Modulok, lengyel, angol, magyar nyelveken (bárpincérek, séfek, felszolgálók gyakorlati képzéséhez készült tananyagok)
- Podcastok, letölthető hanganyagok a képzésben résztvevők számára, lengyel, angol, magyar nyelveken (bárpincérek, séfek, felszolgálók képzéséhez készült, hallgatható, olvasható tananyagok)
- Kutatási zárótanulmány, lengyel, angol, magyar nyelveken.

A projekt megvalósítása 2017 novemberében kezdődött, és 2019. októberében lezárult.

Egyéb nemzetközi tevékenységek (konferenciák)

A nemzetközi projektben megrendezett projekteseményeken kívül 2019-ben kettő jelentős nemzetközi konferenciában volt érintett a Balaton Fejlesztési Tanács és munkaszervezete a Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft.

JRC konferencia

A Balaton Fejlesztési Tanács megbízásából, munkaszervezete a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség 2019. május 13-án konferenciát szervezett Balatonfüreden az európai tavak közös problémáinak és fejlesztési lehetőségeinek feltárása érdekében. A rendezvény az Európai Bizottság Közös Kutatóközpontjának finanszírozásával, a „Tudomány és a régiók találkozása” című program keretein belül valósult meg. A konferencia célja a döntéshozók figyelmének felhívása volt az európai tavak jelentőségére, ezáltal azok gazdasági és természeti szerepére, melyeket fenntartható módon meg kell őrizni.

A nagy tavak térségei speciális területek, speciális fejlesztési, igazgatási kihívásokkal. A tavak jelentős része több országhoz, régióhoz vagy közigazgatási egységhez tartozik, ami megnehezíti a területileg egységes, azonos koncepció alapuló kezelést és EU-s, valamint nemzeti regionális forrásokból való finanszírozását. Annak ellenére, hogy a tavak különböző földrajzi adottságokkal rendelkeznek, számos hasonló környezeti-gazdasági problémával kell szembenézniük Európában. Általánosságban elmondható, hogy a tavak jelentős mértékben ki vannak téve a környezeti változásoknak (vízminőséggel, vízmennyiséggel kapcsolatos problémáknak), vagy akár a globális éghajlatváltozás hatásainak. Rendkívül sérülékeny területek, érzékenyen reagálnak a globális és helyi változásokkal szemben. Gazdasági szempontból a tavakra túlnyomó részben a turisztikai hasznosítás, szezonális leterheltség jellemző.

A konferencián tavakkal foglalkozó nemzetközi szakemberek, szakpolitikusok, valamint a regionális döntéshozatalban érintett politikusok és szakértők vettek részt. A meghívott főelőadók között szerepelt Dr. Navracsics Tibor, Európai Unió Biztos, az Európai Bizottság oktatásért, kultúráért, ifjúságpolitikáért és sportért felelős tagja, Hölvényi György, Európai Parlamenti Képviselő, Fejlesztési Bizottság valamint a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság tagja, valamint Dr. Botos Barbara, az Innovációs és Technológiai Minisztérium klímapolitikáért felelős helyettes államtitkára.

A konferencián elhangzott, hogy a tavak kezelésében szemléletváltásra van szükség, amely eredményeként a tavak a változó környezeti viszonyok között (pl. klímaváltozás) is biztosítani képesek az emberiség életében betöltendő szerepüket. Jelenleg azonban nem létezik a tavakra

és térségeik integrált fejlesztésére vonatkozó politika. A meglévő ágazati politikák nem kezelik összetettségüknek és jelentőségüknek megfelelő szinten a nagy tavakat, holott mindegyik tagállamban jelentős természeti és gazdasági értéket, valamint nagy társadalmi jelentőséget töltenek be.

A konferencia előadásai hangsúlyozták, hogy az európai tavak integrált, programalapú fejlesztésére van szükség, mely szem előtt tartja a helyi és térségi igényeket is. A tavak kiemelt szerepet játszanak Európa jövőbeni környezeti sokszínűségének javításában, emiatt szükséges EU szinten a tavak fenntartható kezelésének elősegítése, a feladatok koordinálása, valamint egy tőfejlesztési alap létrehozása, ahova Európa nagy tavai részéről integrált projekttel, programokkal tudnak pályázni a térségi szereplők.

Budapesti Víz Világtalálkozó 2019 - kísérőrendezvény

A Balaton Fejlesztési Tanács „A tavak integrált kezelését segítő intézkedések a vízválság megelőzése érdekében - Integrált Tőfejlesztési Alap létrehozása” címmel tartott kísérőrendezvényt 2019. október 15-én a Budapesti Víz Világtalálkozón.

A Budapesti Víz Világtalálkozó harmadjára került megrendezésre Magyarországon 2019. október 15-17-e között. A három napos nemzetközi konferencia a globális vízválság megelőzésével és a vízügyi problémák rendezésével foglalkozott.

A rendezvényt Áder János köztársasági elnök nyitotta meg, aki köszöntőjében a kevés víz, a sok víz és a szennyezett víz problémáira hívta fel a figyelmet. António Guterres ENSZ-főtitkár videó üzenetében hangsúlyozta, hogy a vízhez jutás emberi jog, mindenkinek biztosítani kell a szükséges, tiszta vízmennyiséget. A nyitóünnepségen felszólalt továbbá Samdech Hun Sen Kambodzsa miniszterelnöke, Gilbert Houngbo, ENSZ Nemzetközi Mezőgazdasági-fejlesztési Alapjának (IFAD) elnöke, Jin Liqun az Ázsiai Infrastrukturális és Beruházási Bank elnöke és Gajendra Singh Shekhawat India vízügyi minisztere is. A rendezvényen több mint 2300 résztvevő vett részt 118 országból.

A Balaton Fejlesztési Tanács által szervezett kísérőrendezvény a tavak integrált kezelésének fontosságára hívta fel a figyelmet a vízválság megelőzése érdekében. A panelbeszélgetésen Dr. Walter Rast, az International Lake Environment Committee Foundation Tudományos Bizottságának elnöke, az Élő Tavak Hálózatának képviselőjében Jörg Dürr-Pucher, a Global Nature Fund testületi tagja, valamint Dr. Jordán Ferenc a Balatoni Limnológiai Intézet igazgatója vett részt. A meghívott vendégek elmondták tapasztalataikat, javaslataikat a tavak integrált kezelésének elősegítése érdekében. A beszélgetés során elhangzott, hogy a tavak komplex területek, rendkívül fontos szerepet töltenek be az ivóvíz biztosításában, a vízi közlekedés, mezőgazdaság, turizmus, növény és élővilág, valamint a biológiai sokféleség terén. A tavak rendkívül sérülékeny területek, ki vannak téve a környezeti változásoknak, a vízminőséggel, vízmennyiséggel kapcsolatos problémáknak. A tavak speciális területek, sajátos fejlesztési igényekkel. Jelenleg azonban nem létezik a tavakra és térségeik integrált fejlesztésére vonatkozó politika. A meglévő ágazati és integrált területi politikák nem kezelik összetettségüknek és jelentőségüknek megfelelő szinten a nagy tavakat. Az európai tavak integrált, programalapú fejlesztésére van szükség, szem előtt tartva a helyi és térségi igényeket.

A tavak és integrált kezelésük fontosságát bemutató rövid videófilm, mely a kísérőrendezvényen is bemutatásra került, az alábbi linken tekinthető meg: <https://www.balatonregion.hu/budapesti-viz-vilagtalalkozo-2019>

BFT ülés, 2019. december 06.

5. napirendi pont

Siófok, 2019. november 28.

Balatoni Integrációs Kft.

.../2019 (12.06.) BFT határozat

A Balaton Fejlesztési Tanács a Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft. részvételével benyújtott, megvalósuló nemzetközi projektekről, és egyéb nemzetközi tevékenységekről szóló tájékoztatót megtárgyalta és elfogadta.

Felelős: Dr. Molnár Gábor munkaszervezet vezető

Határidő: értelem szerint